

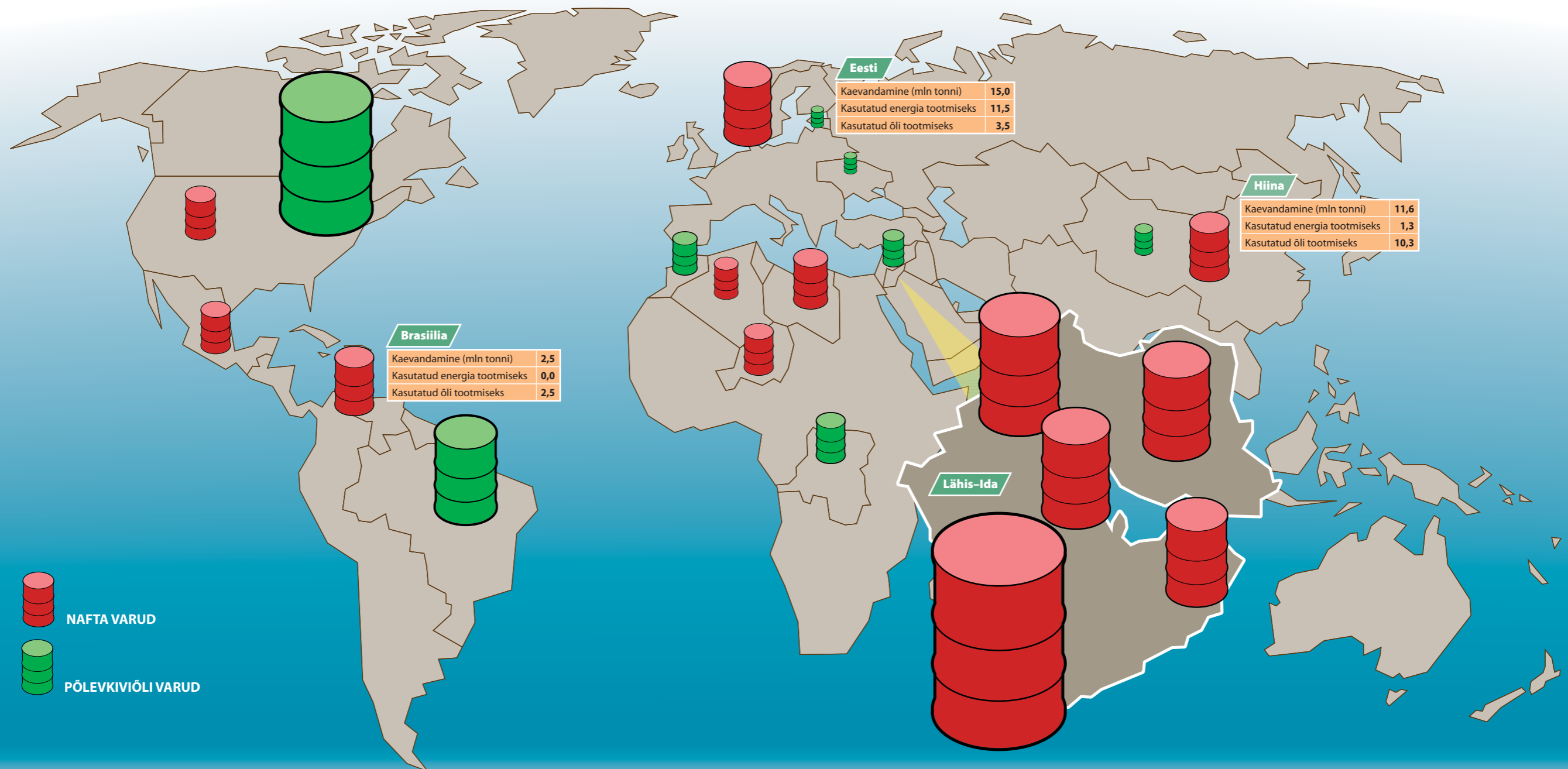
aastaraamat 2009

Nafta ja põlevkiviõli varud maailmas

Põlevkivi leidub maailmas väga mitmetes riikides ning tema varud on väga suured kuid teda töödeldakse väga vähestes paikades. Suurriikide Brasiilia ja Hiina kõrval on Eesti täna kolmas paik maakeral, kus põlevkivi

tööstuslikus mastaabis töödeldakse. Põlevkivi peamiseks saaduseks on kütused — seda nii põlevkiviõli kui põlevkivigaasi näol.

Põlevkiviõli Eestis

Eestis on 5 miljardit tonni põlevkivi ehk 6,5 miljardit barrelit põlevkiviõli.

PÕLEVKIVIÕLI KASUTUS:

- laevakütused
- kütteõlid
- peenkeemia parfümeeria- ning kosmeetika jaoks
- autokummitööstuse toorained

5 miljardit tonni
põlevkivi
või
6,5 miljardit barrelit
põlevkiviõli

VKG – Eesti suurim põlevkiviõli ja kemikaalide tootja

VKG katab kogu põlevkiviahela alates selle kaevandamisest, ümbertöötlemisest kuni kõige peenemate kemikaalide turustamiseni.

VKG

- Eesti suurim keemiaettevõtte
- Hetkel üle 1 300 töötaja
- 2009. a käive 1,7 mlrd. kr, kasum 141 mln. kr
- 2009. a käivitas uue tehase
- Alustas iseseisvalt oma kaevanduse ehitamisega
- 2010. a toodanguprognosis – 270 000 tonni toorõli

KONTSERNI TEGEVUS:

- Põlevkivi kaevandamine
- Põlevkiviõli ja kemikaalide tootmine
- Sünteetika tootmine
- Soojuse- ja elektri tootmine ja jaotamine
- Remont-, montaaži-, transpordi ja veevarustuse teenused

Sisukord:

Sissejuhatus

Nafta ja põlevkiviõli varud maailmas	2
Põlevkiviõli Eestis	4
VKG – Eesti suurim põlevkiviõli ja kemikaalide tootja	5

Võtmealad

Juhatuse esimehe pöördumine	8
Perioodi tähtsaimad sündmused	9
VKG arendustegevus	10
VKG keskkonnaalane tegevus 2009. aastal	12
VKG 2009. aasta investeeringud	13
Kasumiaruanne	14
Bilanss	15

Segmentide ülevaade

Põlevkivi kaevandamine	16
Põlevkivi töötlemine	17
Põlevkivikeemia	18
Põlevkivienergeetika	19
Infrastruktuuriettevõtted	20
VKG tunnustamine	21
Sotsiaalne vastutus	22
Kontakt	24

Juhatuse esimehe pöördumine

Vaatamata üpris keerulisele ajale on VKG endiselt keskendunud oma eesmärkide saavutamisele ja tootmise arendamisele.

See ei tähenda sugugi, et kontsernil oleks jäänud saamata majanduse madalseisu n-ö kohustuslikud õppetunnid.

Nagu kõik teised majanduskriisi edukalt üle elanud ettevõtted vaatas VKG viimase kahe aasta jooksul kriitilise pilguga üle kõik oma tegevusalad. Selle tulemusena lõpetati kahe eraldiseisva äriüksuse – Viru Vesi AS ja VKG Resins AS – tegevus. Väga konservatiivsest säästueelarvest hoolimata tuli aasta jooksul veel mitu negatiivset eelarvet vastu võtta. Kontsern suutis püsikulusid vähendada rohkem kui 25% võrra. Suurt rolli selles saavutuses mängis uuendusmeelne lähenemine, tänu millele töötab kontsernis praegu moodne ja maailmas uudne hankesüsteem Merzell. Kulude optimeerimine ning tööstuse tõhustamine jätkub ka tuleval aastal. Vaatamata viimaste kuude positiivsetele muutustele tooraineturgul on meie jaoks järgmise aasta peamisteks märksõnadeks eelkõige distsiplineeritus ja range sihikindlus.

Majanduslikult põhjendatud tegevussuundade kõrval pööras kontsern suuremat tähelepanu ka sotsiaalsele vastutusele. 2009. aastal pandi alus uutele initsiatiividele regiooni toetamiseks, 2010. aasta algul avalikustasime Eestis esimeste hulgas VKG säästva arengu aruande. Alates 2009. aastast algas kontsernis töö rahvusvahelise sotsiaalse vastutuse standardi SA-8000 juurutamiseks. Nende tegevustega soovime meid ümbritsevaid inimesi rohkem teavitada meie tegemistest keskkonnakaitse vallas ning näidata oma hoolivust töötajate ja piirkonna inimeste suhtes.

Pikaajaline töö põlevkivitöötlemiskompleksi arendamisel andis samuti oma esimesi tulemusi 2009. aastal. Avasime VKG uue põlevkivitöötlemistehase PETROTER, mis aasta lõpuks tootis esimesed sajad tonnid põlevkiviõli. Kontserni rajatav Ojamaa kaevandus annab esimest peenpõlevkivi uue tehase tarbeks juba 2010. aasta algul ja täisvõimsust planeeritakse 2012. aastast. Käesoleva aasta lõpuks on kontsernil plaanis lõpetada uue turbiini ehitus, mis lubab mitu korda suurendada VKGs toodetava elektri kogust.

VKG seab endale suuri eesmärke ning liigub nende saavutamise poole, olles usaldusväärne partner oma töötajatele ja koostööpartneritele. Olen kindel, et ettevõtte areng jätkub ja meid ootab ees huvitav aasta, mis määrab paljuski ettevõtete stardipositsioonid enne järgmist majanduskasvu perioodi.

Kõik need edusammud töid VKG-le suurema tunnustuse. 2009. aasta septembris sai ettevõtte Eesti ettevõtluskonkursi raames 2009. aasta parima ettevõtte tiitli ning veebruaris 2010 nimetati VKG Ida-Viru piirkonna aasta tegijaks.

Priit Rohumaa

Juhatuse esimees

VKG juhatuse esimees Priit Rohumaa töölaua taga.

Priit Rohumaa võtab Ida-Viru maavanemalt vastu Ida-Virumaa 2009. aasta tegija auhinda.

Priit Rohumaa tutvustab Eesti Vabariigi Presidendile VKG uut tehast.

VKG-nimelise stipendiumi kätteandmine.

Perioodi tähtsaimad sündmused

- Veebruar 2009 – VKG 10. aastapäev
- Märts 2009 – Tsemenditehase projekti külmutamine ehitusmaterjalide turu madalseisu tõttu.
- Aprill 2009 – Koostöö lõpetamine Eesti Energia Kaevandused ASiga Ojamaa kaevanduse läbindamise osas. VKG otsustas läbindada kaevandust iseseisvalt.
- Aprill 2009 – ametist lahkub kauaaegne VKG juhatuse esimees Janek Parkman. Uueks juhatuse esimeheks määratakse endine VKG finantsdirektor Priit Rohumaa.
- Juuni 2009 – Riik tuli välja kindla poolkoki maksustamise plaaniga, mis andis kontsernile võimaluse mitte kiirustada tsemenditehase ehitamisega.
- Juuli 2009 – Ojamaa kaevanduse ehituse algus.
- August 2009 – VKG uue tehase tarbeks on loodud 99 uut töökohta.
- September 2009 – VKG uue tehase ehitus- ning montaažitööde lõpetamine, tehase esimesed käivitustööd.
- September 2009 – Riikliku toetuse saamine põlevkiviõlist diislikütuse tootmise tehnoloogia valiku jaoks.
- September 2009 – VKG-sse tuleb tööle uus finantsjuht – Ahti Puur, VKG juhatuse aseesimees ning finantsdirektor.
- Oktoober 2009 – Ida-Viru Maavalitsus alustas Keskkonnamõju hindamist Ojamaa kaevanduse 12-kilomeetrilise konveieri suhtes.
- Detsember 2009 – VKG uus tehas töötles esimesed sajad tonnid põlevkivi.
- 21.12.2009 – Petroter tehase avamine Eesti Vabariigi Presidendi ja VKG omanike poolt ning Eesti Põlevkivitööstuse 85. aastapäeva tähistamine VKG-s.

Eesti Vabariigi president VKG uues tehases.

VKG uue tehase ehitustööd suvel 2009.

Ojamaa kaevanduse kallakshahti ehituse algus.

VKG uus finantsjuht Ahti Puur.

VKG arendustegevus

Kütuse – ja keemiatööstuse jaoks tingis 2009 aasta alguse nafta hinna drastiline madalseisus arendustegevuse aeglustumise või peatumise pea kõigis suundades, seda nii lühi – kui pikaajalistes tegevustes. Palju headel aegadel alustatud peatati, osad projektid pandi paremat aega ootama, osad külmutati või lõpetati sootuks. VKG polnud siinkohal erand – juba 2008 aasta lõpus alustati mitmete arendusprojektide ajalise planeerimisega ning karmi prioriteerimisega. Vähendati võimaliku miinimumini kõigi VKG tütarettevõtete 2009 aasta investeeringute ja arendustegevuse eelarveid.

Aasta esimene pool kulges ranges kokkuhoiu ja lühiajaliste põhitegevusele orienteeritud eesmärkide realiseerimise vaimus. Ka arendustegevuse fookus oli suunatud saneerimisele, tegevuste ümberprofileerimisele, projektide külmutamisele ja/või valutule lõpetamisele. Olulisima näitena võib tuua formaliini tootmise lõpetamise ja seadme konserveerimise ning tööstuslike liimvaikude tootmise saneerimise, mille tulemusena likvideeriti aasta lõpuks VKG Resins AS eraldiseisva äriüksusena.

Aasta teisel poolel olukord naftaturgudel stabiliseerus, kriisi järgselt hakkasid toibuma ja toimima ka finantsturud. VKG olukorra stabiliseerumine ja ettevõtte majandustegevuse näitajate paranemine näitasid, et suurem osa 2008 aasta lõpus ja 2009 aasta alguses tehtud keerulistest ja rasketest otsustest olid õiged ning VKG sai raskes olukorras hakkama.

Allpool mõned näited VKG ettevõtete investeeringutest ja arendustegevusest 2009 aastal.

Põlevkiviõlide tootmise laiendamine.

Petroter Õlitehas.

VKG suuremahulisem investeering, mis vaatamata 2009 rangetele säästupoliitikale täies mahus vastavalt plaanitule jätkus, oli 2007 aastal alustatud 0,9 miljoni tonnise tootlikkusega uue Petroter õlitehase rajamine. Kuigi ehitustegevus objektil lõpetati Oktoobris, alustati tehnoloogiliste seadmete autonoomset käitamist ja katsetamist juba aasta keskel. Kogu tehnoloogilise protsessi järjestike katsetustega juba kuumal gaasilisel reži-

mil (kuid ilma põlevkivita) alustati Augustis, järgnes testperiood inertse tahke materjaliga Septembris ja Oktoobris. Alates Novembrist alustati plaanipärase katsekäivitustega põlevkivil.

Aasta lõpuks oli jõutud lühiajalistel perioodidel tehase projektvõimsuseni 130 tonni põlevkivi tunnis. Käivitusprotsessidel ilmnunud väiksemad puudused kõrvaldati käivituste vaheajadega, suuremad puudused fikseeriti ning töötati välja parandatud tehnoloogilised lahendused. Nagu suuremahulise ja uuendatud tehnoloogial põhineva keeruka tööstusliku seadme käivitamisel ikka, on ka Petroter tehase puhul arvestatud ca 6 kuulise katse- ja käivitusperioodiga ning vajadusega osade tehnoloogiliste sõlmede modifitseerimiseks ning ümberehitamiseks opereerimise käigus saadud kogemuse põhjal. Täisvõimsusel ja planeeritud töötuskihtel opereerimisrežiimile on planeeritud jõuda 2010 aasta keskel.

Ukrainas viidi lõpule VKG litsentsile vastava Boltõshi leiukoha geoloogilise mudeli koostamine ning 5 miljoni tonnise aastase tootlikkusega põlevkivikarjääri planeerimine Saksa firma ThyssenKrupp poolt. Tööde tulemusena hinnati ära karjääri avamise maksumus, ajakava ning põlevkivi kaevandamise omahind. Saadud informatsioon on määravaks sisendiks põlevkivitöötlemiskompleksi tasuvushinnangule.

Tingituna majandusliku olukorra muutumisest uusi tegevusi Ukrainas 2009 aastal ei alustatud, samuti peatati tegevused Aleksinaci põlevkivileiukoha võimaliku potentsiaali uurimisel Serbias ja sisuliselt lõpetati Venemaa Slantsõ põlevkivi leiukoha suunalised tegevused.

Ojamaa põlevkivikaevandus.

Piisavas koguses vajaliku kvaliteediga põlevkiviresursi olemasolu on aluseks kogu VKG põlevkivitöötlemise stabiilseks opereerimiseks ja sellest tulenevalt oli Ojamaa kaevanduse avamisega seonduv 2009 aastal teiseks ärilise seisukoha pealt strateegiliseks suunaks, kus 2009 aastal tempot maha ei võetud.

2009 aastal täpsustati ja kooskõlastati kaevanduse avamise

tegevusplaan ja eelarve kuni täisvõimsuse – 2,5 miljonit tonni kaubapõlevkivi aastas – saavutamiseni aastal 2012-2013. Jätkati kaevanduse maa-aluse osa ja maa-pealse teeninduskompleksi projekteerimisega, alustati kallakstide ning infrastruktuuri rajamisega. Soetati läbindustöödeks vajalik tehnika ning aasta lõpus kuulutati välja hange 12,5 km pikkuse konveieri rajamiseks kaevanduse teeninduskompleksist kuni VKG õlivabrikuteni.

2010 aasta kevadel jõutakse läbindustöödega põlevkivikihini ning alustatakse esimeste põlevkivitarnetega Petroteri tehasesse. Viiakse läbi hanked ning alustatakse konveieri ja rikastusvabriku ehitusega.

Põlevkiviõlide rafineerimine. Diislikütuse tootmine

Erinevalt Eestist käsitletakse maailma mastaabis põlevkivi peamiselt „alternatiivse naftana“ ja teda vaadeldakse potentsiaalse toorainena vedelkütuste – eelkõige mootorikütuste – tootmiseks. VKG omab hetkel maailmas opereeritavatest põlevkivitöötlemise tehastest kõige paremat õlide järeltöötuse skeemi, mis võimaldab toota hea kvaliteediga merekütuseid ja kütteõli. Järeltöötus hõlmab õlide ettevalmistust, kemikaalide eraldamist protsessi veest, destillatsiooni ja koksistamist.

Pikemas perspektiivis on VKG eesmärk tõsta põlevkiviõlid kõrgemasse kvaliteediklassi – hakata kütteõlide asemel tootma EURO V standardile vastavat diislikütust ja 0,1%lise väävlisaldusega merekütust. 2008 aastal alustati tegevustega põlevkiviõlide rafineerimistehnoloogia defineerimiseks, formuleeriti tehnilised tingimused protsessile, soovitud produktidele ja rafineerimiskompleksi konfiguratsioonile.

2009 aastal sõlmis VKG kokkulepped kahe maailma juhtiva ja ühe uue rafineerimistehnoloogia pakujaga pilootkatsetuste sooritamiseks Eesti põlevkiviõliga ning pilootkatsete tulemustel põhineva rafineerimisprotsessi välja töötamiseks. Aasta jooksul viidi katsetuse programm planeeritud mahus läbi ning töötati välja üle kümne võimaliku protsessi konfiguratsiooni, milledest valiti välja kõige sobilikumad. Aasta lõpuks vormistasid tehnoloogia firmad VKG-le pakkumised vesiniktöötuse

protsessi ja tehnoloogia projekteerimiseks ning tehnoloogia litsentseerimiseks. Kahe lahenduse puhul on täielikult saavutatud EURO V diislikütuse ja MARPOL 2015 merekütuste kriteeriumid, ühe tehnoloogia puhul jäid tulemused paari parameetri osas veidi nõuetele alla.

2009 aastal keskel otsustas Eesti riik läbi Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse toetada VKG tegevusi põlevkiviõlide rafineerimistehnoloogia arendamiseks kui Eesti jaoks strateegiliselt tähtsat suunda 8 miljoni krooniga. riigi toetust rakendusriingu läbiviimiseks rafineerimisdehnoologia välja töötamiseks. Eesmärk on rajada rafineerimistehas Eestisse aastaks 2015 – ajaks, mil taas kord karmistuvad kvaliteedinõuded vedelkütustele – sealhulgas merekütustele.

2010 aasta alguses valitakse optimaalseim tehnoloogiline kontseptsioon rafineerimistehasele ning selle põhjal koostatakse täpsustatud tasuvushinnang ning äriplaan tehase rajamiseks. Rafineerimistehase eeldatavaks käivitamisaaastaks on 2015.

Põlevkivikeemia

Kõrge lisandväärtusega põlevkivikeemia toodete arendamine ning rahvusvahelisele turule toomine on olnud läbi aegade VKG oluliseks arendussuunaks. Kuigi 2009 aastal uusi tegevusi selles valdkonnas ette polnud võimalik võtta, jätkati siiski kummivaikude tootearendust koos USA partneriga ning alustati eelprojekti koostamist kummivaikude tootmise liinile. 2010 aastal on eesmärgiks jõuda pikaajalise tarnelepinguni, rajada tootmisliini ning alustada tööstuslikku müüki aasta lõpus.

Tsemenditehas

Seoses järskude muudatustega finants – ja ka ehitusmaterjali turgudel otsustas VKG 2009 aasta alguses ajutiselt külmutada enamuse tsemenditehase rajamisega seotud tegevustest majandusliku olukorra muutumiseni. Jätkatakse tegevusi mis on seotud lubadega ja ressursi kindlustamisega. Tsemenditehase projekti eeldatav realiseerimine on planeeritud perioodi 2015-2020.

VKG arendusdirektor Jaanus Purga töölaual.

Petroteri-nimeline tehase ehitustööde käigus.

Jaanus Purga teeb ekskursiooni VKG-s Eesti Majandusministrile.

Ojamaa kaevanduse põlevkivikiht.

Vaade VKG tööstusterritooriumile.

Põlevkivi lintkonveier Petroteri tehases.

Põlevkivi.

Jaanus Purga ja VKG Oil As juhatuse esimees Nikolai Petrovitš Brasiilias, Petrobras-i põlevkivitööstuses.

VKG keskkonnaalane tegevus 2009. aastal

Viru Keemia Grupi keskkonnaalaseks prioriteediks on põlevkivi kui maavara väärtustamisel tekkivate jäätmete ja heitmete vähendamine. Investeeringud, monitoring ja tootmise optimeerimine aitavad saavutada kontserni ees seisvaid eesmärke. Oma tegevuses järgime õigusaktidest tulenevaid nõudeid, arvestame erinevate huvipoolte asjakohaseid arvamusi ja oleme riigiasutustele ja omavalitsustele usaldusväärseks partneriks. Peame oluliseks koostööd teadus- ja uurimisasutustega.

Viimastel aastatel on keskkonnaalasel ära tehtud suur töö, investeeritud sadu miljonid kroone ja on toimunud olulised nihked keskkonnasõbralikuma tootmise poole. Samas Euroopa Liidu ja Eesti Vabariigi seadusandlus ning kasvavad tootmisvajadused seavad järjest suuremaid nõudmisi ja üha uusi eesmärke kontserni ettevõtetele.

2009. a. keskkonnaalasteks olulisemateks suundadeks olid õhuheitmete vähendamine, jäätmetemajanduse korraldamine ning sademe- ja reovete käitlemisega seotud tegevused. Viru Keemia Grupp AS investeeris keskkonnakaitse meetmetesse 2009. a. ligikaudu 100 miljonit krooni ning lisaks ligikaudu 30 miljonit krooni tahkete poolkoksijäätmete prügila käitluskuludeks.

Olulisema lõpetatud projektina tuleks nimetada 2009. a. uut Petroter-3000 õlitechast, mis võimaldab õli tootmiseks ära kasutada peenpõlevkivi. Tehas on varustatud mitmete keskkonna kaitseks vajalike seadmetega. Korstnale on paigutatud suitsugaaside pidevseire, mis võimaldab jälgida atmosfääri paisatavate saasteainete kontsentratsiooni ning ületamiste korral ka koheselt reageerida. Tehnoloogilise protsessi koostisosaks on katel, mis on ette nähtud jääkgaaside utiliseerimiseks ning utiliseerimise käigus tekkiva jääksoojuse ära kasutamiseks. Samuti on tehases põlevkivi ümbertöötlemisel tekkiv tahke jääde põlevkivi-tuhk keskkonnasõbralikum, kuna tekkiva tuha orgaanikasisaldus on tunduvalt madalam ja vastab seadusandluses toodud nõuetele. Märkimisväärseks keskkonnaprojektiks on VKG Oil AS-i uue mahutipargi ehitustööd. Mahutipark maksab enam kui 40 miljonit krooni ja valmis 2009. a. See on mõjus samm, et vähendada põlevkiviõli tootmise tekkivaid õhuheitmeid.

2009. a. valmis uus nõuetele vastav poolkoksi prügila. Ladestusalal toimub vastavalt normidele poolkoksi ladestamine ja prügila nõrgvee kogumine. Prügila käitajaks on VKG Oil AS ja aastased prügila hoolduskulud ulatuvad 30 miljoni kroonini. Seoses prügila õigele käitamisele on tunduvalt paranenud prügila nõrgvee kvaliteet ning vähenenud prügila keskkonnakoormus loodusele.

2009. a. uurimistöödest võib esile tuua AS Pöyry Enteci poolt koostatud „Tuhaladestul põlevkivituha märgkäitlemise võimalikkuse uuring“, „IPT Projektijuhtimise OÜ „Põlevkivituha ja poolkoksi koostadustamise meetoodika tööd katseväljal“, Maves AS-i poolt koostatud „Konsu järve veetoite reguleerimise keskkonnakspertiis“ ja Tartu Ülikooli Tehnoloogiainstituudi „Tootmisprotsessis tekkivate tahkete jäätmete tagasiladestamise võimalikkuse analüüs“

2009. a. toimusid Viru Keemia Grupi AS esimesed keskkonnapäevad ja kavas on muuta keskkonnapäevad traditsiooniliseks iga-aastaseks ürituseks. Kohalike elanike, teadlaste, riigi ja omavalitsuse esindajatega on kavas jätkata põlevkivikeemia tootmise ja keskkonnaalaste küsimuste arutelu, kuulata ettekandeid ja planeerida edasisi tegevusi.

Järgneva aasta keskkonnaalase tegevuse põhisuundadeks on välisõhu heitmete emissiooni vähendamine ja seda eriti vesiniksulfiidi, vääveldioksiidi ning alifaatsete süsivesinike osas, lahendamist ootavad põlevkivi- ja koldetuha ladestamise küsimused ning märgrügila projekteerimisega seotud probleemid. Euroopa Liidu poolt 2010. a. kehtestatavad kasvuhooonegaaside kauplemisüsteemi põhimõtted järgmiseks kauplemisperioodiks aastatel 2013-2020 on olulised Viru Keemia Grupi AS-i edasise majandus- ja keskkonnaalaste tegevuste planeerimisel. Lisaks on oluline lähiaastatel vähendada vääveldioksiidi emissiooni ning leida selleks parimaid ja optimaalsemaid tehnilisi lahendusi.

Viru Keemia Grupp tegutseb järjepidevalt eesmärgiga muuta põlevkivitöötlemine ja kogu oma tegevus veelgi keskkonnasõbralikumaks.

VKG 2009. aasta investeeringud

2009. aasta Viru Keemia Grupp AS-i investeeringute mahuks kujunes 623 mln. krooni (2008. aasta investeeringute summa ületas 1,2 mlrd. krooni, 2010. aasta investeeringute eelarve on 650 mln. krooni). Lõviosa investeeringutest läks VKG Oil AS Petroter tehase ehitamiseks.

Investeeringuvaldkondadest on peamiseks arendustegevus (üle 400 mln. kr. koos uue tehasega) ning keskkonnakaitsele suunatud projektid (üle 130 mln. krooni).

Kui vaadata kontserni ettevõtteid, siis suurimad investeeringud tehti kontserni põlevkivi- töötlemisettevõttes VKG Oil AS, kus investeeringute kogusumma koos uue õlitechase ehitusega lähenes 480 mln. kroonile. 62 miljoni krooni investeeringuid tehti VKG Energia OÜ-s ning 58 mln. kr. Ojamaa kaevanduse rajamisega tegelevas ettevõttes VKG Kaevandused OÜ.

2009. aasta jooksul teostatud projektidest olulisemad on:

- Kontserni suurimaks investimisobjektiks läbi aegade kujunes VKG Oil AS uus põlevkivitöötlemistehas Petroter, millele 2009. aastal kulus ca 410 mln. kr. Koos eelmistel aastatel investeeritud rohkem kui 700 miljoniga kujunes kogu investeeringu maksumuseks 1,2 miljardit krooni. Kuigi tehases toimuvad alates 2009. a. sügisest käivitustööd ja detsembris tootis tehase esimene põlevkiviõli, on siiski ka 2010. a. vajalikud väiksemas mahus investeeringud. Tehase täisvõimsuse saavutamine on plaanitud 2010. aasta mais. VKG uus tehas sai üheks suurimaks 2009. aasta tööstuslikuks investimisobjektiks riigis. Projekti läbiviimine sai võimalikuks tänu koostööle Nordea ja SEB pankadega.
- Teiseks suureks objektiks 2009. aastal kujunes VKG Kaevandused OÜ poolt rajatav Ojamaa kaevandus. 2009. aasta jooksul investeeriti kaevandusse 58 mln. krooni. Uue kaevanduse rajamiseks vajalike vahendite maht suureneb lähiaastate jooksul kordades. Kaevandus on plaanis avada 2012. aastal, kogu projekt nõuab 1,2 mld. krooni. Kaevanduse rajamise finantseerimisel on seni osalenud Nordea pank.
- 2009. aastal jätkus 2007-2008. a. alustatud uue turboagregaa-di paigaldamine VKG Energia OÜ-s. 2008. aastal soetatud uue turboagregaa-di paigaldamist alustati 2008. aasta sügisel, kuid 2009. aasta algul peatati tööd finantseerimise puudumise tõttu. Kogu investeeringu maht ületab 250 mln. krooni, millest 143 mln. kr. on tehtud eelnevatel aastatel ning ülejäänud summa ehk 105 mln. krooni on 2010. aasta investeeringute kavas.
- VKG Energia OÜ-s jätkub ka olemasolevate katelde, turboagregaatide ja teiste seadmete renoveerimine ja rekonstrueerimine. Kokku kulus selleks 2009. aastal ca 15 mln. kr. Tööde eesmärgiks on katelde ja turboagregaatide töökindluse säilitamine ja parandamine ning tööstuslike protsesside keskkonnanohutumaks muutmine.
- VKG Elektrivõrkude iga-aastased investeeringud võrkude töökindluse nõudsid 2009. aastal ca 8 mln. kr., sellele lisandusid samas mahus investeeringud uutele liitumistele.
- Üheks suurimaks 2009. a. keskkonnaalaseks projektiks võib pidada VKG Oil AS-i mahutipargi rekonstrueerimise jätkumist. Töödega mahutiparkides alustati 2007. a. ja kokku on seni investeeritud ligi 200 mln. kr., sellest 2009. a. 45 mln. Tööd on plaanis lõpetada 2010. a.

VKG Tehnikadirektor Meelis Eldermann.

2009. aastal lõpetatud investeering: VKG Oil AS-i uus mahutipark.

Riigi omandis olevad hiiglaslikud poolkoksimaed mille sulgemistööd alustatakse 2010. aastal.

CO₂ vabade kvootide olemasolu on üks suurimaid VKG arenguküsimustest 2010. aastal.

Petroter-nimeline tehas.

Tee VKG tootmisest Ojamaa kaevandusse.

Anatoli Tšepelevits laboratooriumis, käes on kõrge puhtusastmega fenoolid.

Poolkoksimaie lill.

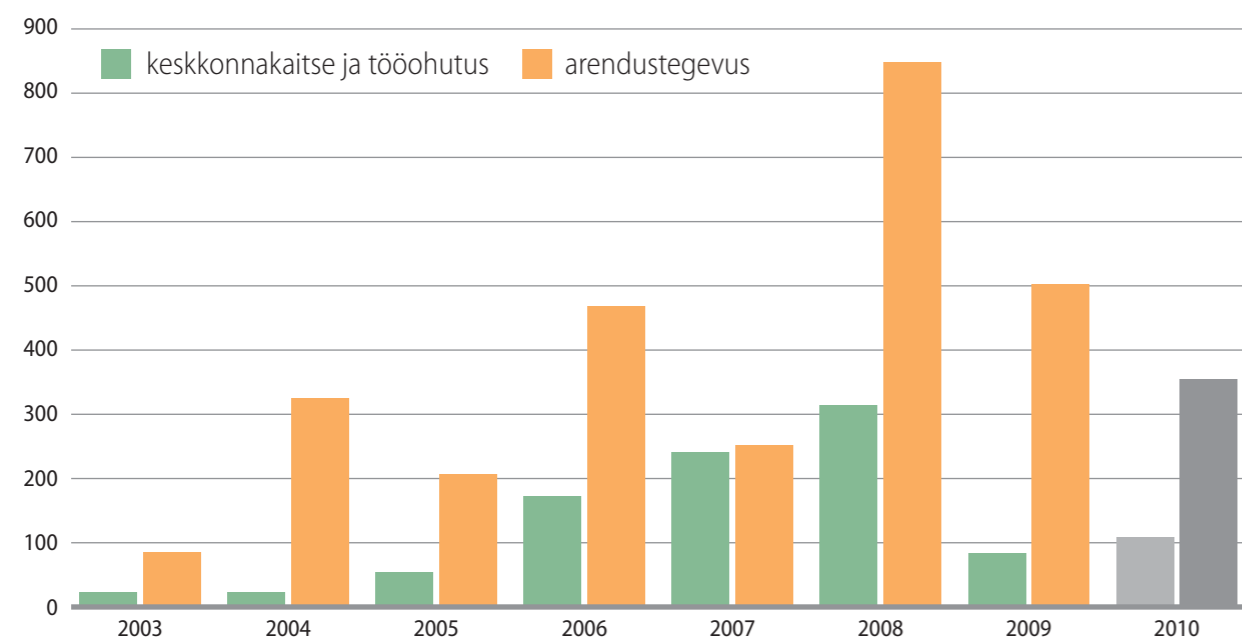

Kasumiaruanne

Konsolideeritud kasumiaruanne (tuhandetes kroonides)

	2006	2007	2008	2009
Müügitulu	1 503 614	1 787 066	2 057 776	1 677 229
Sihtfinantseerimine	428		1 434	2 155
Müüdud toodete kulu	980 644	1 178 282	1 567 161	1 324 017
Brutokasum	523 398	608 784	492 049	355 366
Turustuskulud	34 039	39 384	46 262	50 889
Üldhalduskulud	180 248	176 746	138 955	113 210
Muud äritulud	13 992	14 594	24 193	19 951
Muud ärikulud	18 367	29 700	35 195	22 741
Ärikasum	304 736	377 548	295 830	188 477
Finantstulud ja -kulud	-3 409	-81 424	-48 917	-47 891
Kasum enne tulumaksu	301 327	296 124	246 913	140 586
Erakorralised kulud				
Tulumaks	2 300	2 200	2 100	
Aruandeaasta puhaskasum	299 027	293 924	244 813	140 586

Investeeringud arendustegevusse, keskkonnakaitse ja tööhutusse

Bilanss

Konsolideeritud bilanss (tuhandetes kroonides)

	2006	2007	2008	2009
VARAD				
Raha ja kontod	52 282	68 039	19 322	53 052
Tuletisinstrumentid			221 339	18 691
Aktsiad ja muud väärtpaberid		1 550		
Ostjate laekumata arved	162 512	185 679	170 351	147 866
Mitmesugused nõuded ja viitlaekumised	28 485	29 735	29 745	27 606
Ettemaksud	1 848	4 428	3 976	4 551
Varud kokku	105 461	174 197	210 493	101 872
Käibevara kokku	350 588	463 628	655 226	353 638
Pikaajalised finantsinvesteringud	36 442	72 553	71 331	63 915
Materiaalne põhivara	1 880 422	3 095 781	3 958 808	4 233 721
Immateriaalne põhivara	500	212 515	210 404	209 236
Firmaväärtus	75 644	39 308	39 308	39 308
Põhivara kokku	1 993 008	3 420 157	4 279 851	4 546 181
VARAD KOKKU	2 343 596	3 883 785	4 935 077	4 899 818
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL				
Võlakohustused	234 921	224 379	275 350	435 834
Ostjate ettemaksud	1 928	4 548	1 619	1 700
Võlad hankijatele	135 052	133 592	225 845	185 428
Maksuvõlad	19 990	24 308	33 687	33 922
Viitvõlad	26 773	24 419	41 854	27 731
Lühiajalised eraldised	130	9 497	33 227	41 822
Finantsinstrumendid (optsoon)			11 828	37 838
Tulevaste perioodide tulud sihtfinantseerimisest	1 067	1 205	1 099	1 053
Muud ettemastud tulevaste perioodide tulud	13 806	507	2 787	677
Lühiajalised kohustused kokku	433 667	422 455	627 298	766 005
Laenu, võlakirjad ja kapitalirent	478 947	948 892	1 312 114	1 355 262
Tulevaste perioodide tulud sihtfinantseerimisest	6 719	7 085	7 144	6 044
Muud pikaajalised võlad		20 571	30 606	43 131
Pikaajalised kohustused	485 666	976 548	1 349 863	1 404 438
Kohustused kokku	919 333	1 399 003	1 977 161	2 170 443
Vähemusosalus		387	1 002	
Aktsiakapital	108 073	100 000	100 000	100 000
Reservid	681 583	1 010 368	1 543 302	1 067 010
Eelmiste perioodide jootamata kasum	380 580	1 080 103	1 059 899	1 422 282
Aruandeaasta kasum	299 027	293 924	257 783	140 586
Oma aktsiad (miinus)	-45 000			
Realiseerimata kursivahed			-4 070	-503
Omakapital kokku	1 424 263	2 484 782	2 957 916	2 729 375
KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU	2 343 596	3 883 785	4 935 077	4 899 818

Põlevkivi kaevandamine

VKG-I on kaeveluba 75 miljonile tonnile põlevkivile, mis katab VKG vajaduse lähima 20–25 aasta jooksul. Kaeveväljad asuvad seni kasutamata aladel kõige soodsamates asukohtades ning sisaldavad põlevkivi, mis sobib VKG vajadustega suurepäraselt. Põlevkivi kaevandamise eest vastutab kontsernis VKG Kaevandused OÜ.

2007. aastal avatud Ojamaa allmaakaevandus asub VKG tööstustest lõunas ning selle varude suuruseks on 60 miljonit tonni põlevkivi. Praegu käivad Ojamaa kaevanduses ehitus- ja läbindustööd ning plaanide järgi hakkab kaevandus täisvõimsusega tööle 2012. aastal, s.t toodab 2,5 miljonit tonni põlevkivi aastas.

2009. aasta jooksul algas kaevanduse kallakšahti ehitus, tööle võeti 35 kõrgkvalifitseeritud kaevurit. Selle aasta märtsis plaanib kaevandus toota esimesed tonnid peenpõlevkivi VKG Petroteri tehase tarbeks. 2010. aasta lõpus on kavas alustada kaevanduse purustamiskompleksi ning 12-kilomeetrise konveieri ehitusega.

VKG Kaevanduste teine kaeveväli – Usnova kaeveväli – asub VKG tööstustest idas, piirnedes Eesti-Vene piirijõe Narva jõega. Usnova kaeveväljal kasutatakse karjääriviisilist kaevandamist ning selle varude suuruseks on 17 miljonit tonni põlevkivi.

Tagamaks põlevkiviga varustatus ka peale olemasolevate kaeveväljade ammendumist, taotleb VKG põlevkivi kaeveluba uutele kaeveväljadele Uus-Kiviõlis, Oandus ja Selis. Nende kaeveväljade kogumaht on 437 miljonit tonni.

Detsembris 2007 väljastati VKG-le uuringu- ja kaeveluba ligikaudu 350 miljonile tonnile Ukraina Boltõški leiukoha põlevkivile. Boltõški leiukoht on Ukraina ainuke tööstusliku potentsiaaliga põlevkivileiukoht, kus varude kogumahtu on hinnatud 3,8 miljardile tonnile. Mitmesuguste piirangute tõttu on reaalset kasutatavate varude maht siiski oluliselt väiksem. Boltõški leiukoht asub umbes 250 km Kiievist lõunas, Tšerkassõ oblastis Kamenski rajoonis ja selle põlevkivi paikneb Eesti põlevkivist sügavamal – 40–120 meetri sügavuses. Arvel oleva põlevkivi kütteväärtus on 2000–2500 kcal/kg, mis on analoogne Eestis kasutatava põlevkiviga.

Samuti tunneb VKG huvi Serbia Alexinace põlevkivi suureleiukoha vastu. 2008. aastal alustatud koostöö Belgradi ülikooli geoloogia teaduskonnaga lõppes majanduse madalseisu tõttu, kuid 2010. aastal on kontsernil plaanis sellega jätkata.

Põlevkivi töötlemine

Kaevandustes ja karjäärides kaevandatud põlevkivi transportitakse raudteevagunitega VKG tööstustesse Kohtla-Järvel, kus see jõuab VKG Oil ASI õlivabrikutesse.

VKG Oil suudab põlevkiviõli ja -gaasi näol oma tehastes kätte saada ligi 80% põlevkivi energeetilisest potentsiaalst, mis on tööstuslike seadmete kohta väga kõrge näitaja. Ühest tonnist põlevkivist saab u 16,5% toorõli ja u 500 m³ põlevkivigaasi. VKG Oil töötas 2009. aastal ümber 1,8 miljonit tonni põlevkivi ning tootis 215 000 tonni toorõli. 2010. aasta toodangu prognoos on 270 000 tonni toorõli.

Toorõli puhastatakse mehaanilistest lisanditest, eraldatakse põlevkivifenoole sisaldav uttevesi ja seejärel lahutatakse õli destilleerimise teel erinevateks fraktsioonideks. Õlist saadavateks lõpptoodeteks on erinevad õlid katlamajade kütteks ja laevakütuse lisandiks, õlikoks elektroditööstuse tarbeks ja põlevkivibituumen teekatteks. VKG Oili toodetud põlevkiviõli kasutatakse kõigis Läänemere sadamates ning oma heade omaduste tõttu on see nõutud kõigil Põhja-Jäämere ja Läänemere karmides tingimustes seilavatel laevadel.

Õlikoks saadakse põlevkiviõlide destillatsioonijäägi koksistamisel ja seda kasutatakse kvaliteetse toormena anoodmassi ja elektroodide tootmiseks. Õlikoksi iseloomustavad väike väävlisisaldus, hea grafitiseeruvus ning kahjulike vanaadiumi-, nikli-, tsingi- ja naatriumlisandite väike sisaldus. Õlikoksist valmistatud elektroodidel on suhteliselt väike elektritakistus ja väike erikulu.

VKG Oil ASil on kokku viis õlivabrikut. Neist neli ehitati aastatel 1940–1990 ning need töötavad Kiviteri tehnoloogial, mille puhul kasutatakse vertikaalseid retorte. Kiviteri tüüpi retordid on väga efektiivsed ja töökindlad. Viimastel aastatel on VKG Oil püüdnud palju vabrikute töö automatiseerimisse ja mehhaniseerimisse ning see on tehaste tõhusust veelgi suurendanud.

2009. aasta oktoobris ehitas VKG uue põlevkivitöötlemistehase. Uus tehas töötab tahke soojuskandja tehnoloogial, mille nimeks on Petroter. Sama nime kannab ka valminud tehas.

Ettevalmistustööd uue tehase ehitamiseks said VKGs alguse 2002. aastal. Projekti ettevalmistustöö algas 2005. aastal, ehitustöödega alustati 2007. aasta alguses. Kõik tehase hooned ja seadmed said valmis 2009. aasta oktoobris.

Tehase projekteerimises ning ehituses osales kokku 27 ettevõtet, kellest suuremad alltöövõtjad olid Remeksi Keskuse AS, Fredmaster AS ja Viru RMT OÜ. Uus tehas annab tööd 100 inimesele.

Projekti maksumuseks oli 1,1 miljardit krooni. VKG uus tehas on üks suuremaid sel aastal avatavaid investeringuid tootmisse ning seda finantseerisid Nordea Pank ja SEB. Uus tehas on plaanis viia režiimile 2010. aasta maikuuks, mille tulemusel suureneb VKG tootmisvõimsus 40% võrra.

Järgnevatel aastatel on VKG-I plaanis laiendada oma õlitootmist ja rajada uued õlitehased. Selleks kavatakse ära kasutada kontserni aastane kaeveloaga antud maht, mis on praegu 3,5 miljonit tonni aastas, ning taotleda juurde kaeveluba Uus-Kiviõli kaevandusele. Tänu sellele saaks suurendada ümbertöeldava toorme kogust kuni 6 miljoni tonnini aastas. Ettevõtte arengukava järgi on plaanis kasvatada õlitootmise mahtu praegusest 350 000 tonnilt ligi 500 miljoni tonnini aastas. Kui see on saavutatud, soovime rajada tänapäevase rafineerimistehase, kus hakatakse tootma mootorikütust.

Eesti põlevkivitükki kivistunud trilobiit.

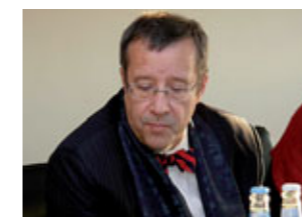
Kaevanduses kasutatav tehnika.

Läbindustööd Ojamaa kaevanduses.

Ojamaa kaevurite meeskond.

Eesti Vabariigi president VKG-I külas (november 2008).

Nikolai Petrovitšile sümbolise Petroter-nimelise tehase võtme ülevandmine.

Petroter-nimeline tehas.

VKG Oil AS-i uus mahutipark, 2009. aastal lõpetatud investering.

Põlevkivikeemia

Lisaks energiakandjateks olevatele põlevkiviõlile ja -gaasile toodab VKG Oil ka põlevkivikemikaale. Põlevkivi töötlemise käigus eraldunud uttevesi suunatakse defenoleerimisseadmele, kus veest eraldatakse summaarsed fenoolid.

Tagamaks põlevkivifenoolidele võimalikult ulatuslikku kasutust, lahutatakse summaarsed fenoolid fenoolide rektifikatsiooniseadmel fraktsioonideks. Nende väärtuslikumaks osaks on hea reaktsioonivõimega alküülresortsiniidid, mida saab keemiatoodete sünteesil laialdaselt toorainena kasutada.

Praegu toodab ettevõtte kõrge puhtusastmega (üle 99%) peenemikaale kümnetes ja osa kemikaale ka sadades tonnides. Tulevikus on plaanis neid võimsusi veelgi suurendada – käib uue seadme projekteerimine ja seda on kavas ehitama hakata 2010.–2011. aastal.

VKG Oili toodetud peenemikaalid leiavad kasutamist kõige erinevates ühendites nii auto-, kummi- ja ehitusmaterjalide tootmises kui ka farmaatsias ja parfümeerias. 2007. aastal alustas VKG Oil põlevkivifenoolidest 2-metüülresortsiniini (MR)

tootmist, mille põhiline kasutusala on juuksevärvide koostises. Praegu on tootmises sellised peenemikaalid nagu 5MR, 2,4-dimetüülresortsiin, 2-metüülresortsiin, 4-dimetüülresortsiin ning 4MR. Põlevkivi kasutamine keemiatööstuse toorainena teeb VKG Oilit ainulaadse põlevkivitöötaja kogu maailma kontekstis.

Põlevkivikemikaalide teiseks suureks kasutusvaldkonnaks on liimid, vaigud ja ehituskeemiatooted, mis on samuti VKG Oil haldusalas.

Ettevõtte tehased Kohtla-Järvel ja Kiviõlis toodavad tööstuslike vaike puitlaastplaadi- ja vineeritööstustele nii Eestis kui ka naaberriikides. Praegu toodab ettevõtte UF-, PF- ja SF-vaikusid.

2009. aastal läks ettevõtte selles valdkonnas edasi arendustööga. Kummivaikude tootmise laiendamise kaasati ettevõtte partner USAst ning 2009. aastal algas uue tootmisliini projekteerimine.

Plaanide järgi jõuab projekt lõpufaasi 2010. aasta lõpuks, millele järgneb uue tootmisliini ehitus ja esimese toodangu väljalase.

Põlevkivienergeetika

Kui põlevkiviõli toodab energiat juba VKG klientide kateldes ja masinates, siis põlevkivigaas loob väärtust kontserni sees. Kogu VKG Oilis toodetud põlevkivigaasi kasutab ära kontserni energiatootja VKG Energia. VKG Energial on kaks elektrijaama soojusliku koguvõimsusega 700 MW. Lisaks põlevkivigaasile võimaldavad VKG Energia elektrijaamad põletada ka põlevkivi ning nii kaetakse kogu VKG kontserni soojustarve ja samuti naabruses asuvate tööstuste soojustarve. Soojusvõimsust jätkub ka Kohtla-Järve Järve linnaosa elanike vajaduste rahuldamiseks. Selleks, et oma tootmisvõimsusi veelgi tõhusamalt kasutada, omandas VKG Energia 41%lise osaluse ASis Kohtla-Järve Soojus, mis varustab soojusenergiaga Jõhvi linna ja Kohtla-Järve Ahtme linnaosa. 2007. aastal alustati soojustrassi projekteerimisega, et võimaldada küttevete transportimist VKG Energia elektrijaamadest Jõhvi ja Ahtme kaugküttevõrku.

VKG Energia elektrijaamade elektriline võimsus on 47 MW ja sellest jätkub lisaks VKG elektritarbe katmisele ka müügiks teistele tarbijatele. 2010. aasta alguses läks ettevõtte edasi uue turbiini ehitusprojektiga, mis oli 2009. aasta kevadel finantseerimise puudumise tõttu külmutatud.

Kontsern jätkas projekti esimesel võimalusel, selleks et Petroteri õliteshas järeljääv generaatorgaas ja soojusenergia (aur) elektri- ja soojusenergia koostootmiseks ära kasutada, kuna VKG Energia vanad turboagregaadid ei suuda lisanduvat soojusenergiat kogu mahus elektri muundada. Käesoleva aasta kevadel alustatavate tööde eemärgiks on paigaldada uus

27 MW võimsusega auruturbiin, elektrigeneraator ja gradiir. Kogu investeeringu mahuks on 253 miljonit krooni, millest 148 miljonit krooni on kulutatud 2009. aastal seadmete ostule ning 105 miljonit jääb 2010. aasta investeerimisplaanidesse.

Uus turboagregaat on vanadest tunduvalt suurema kasuteguriga koostootmise seade, mis muudab elektri ja soojuse koostootmise tsükli efektiivsemaks ja pikemaks. Vähendatakse õhusaaste koormust, kuna lisanduv generaatorgaas on väga väikese väävlisaldusega, ning uue turbiini kasutuselevõtt aitab hinnalist CO2 kvooti säästlikumalt kasutada.

VKG kontserni kuuluval VKG Elektrivõrkudel on elektrijaotusvõrk Narvast Sillamäeni. Ligikaudu 100 000 elanikuga piirkonda varustatakse elektriga VKG Elektrivõrkude liinide kaudu, millest 430 km on kõrge- ja keskpingeliinid ja 380 km madalpingeliinid. Igal aastal investeerib VKG Elektrivõrgud liinide, alajaamade ja muude seadmete korrashoiuks märkimisväärt vahendeid ning see on aasta-aastalt oluliselt alandanud elektrikadude osakaalu ja parandanud võrgu töökindlust. Lisaks olemasolevatele tarbijatele lisandub igal aastal mitmeid uusi elektritarbijaid ning see tõhustab VKG Elektrivõrkude tööd veelgi. Eratarbijate ja väikeettevõtete vajaduste rahuldamine kõrval on VKG Elektrivõrkudel täita oluline roll Narvas ja Sillamäel asuvate suurtööstuste elektriga varustamisel.

Fenoolitootmisprojekti eestvedaja Anatoli Tsepelevits.

VKG Oili defenoleerimisseadme töötajad.

Üks VKG Oil ASi põlevkivi töötlemise vabrikutest.

Sünteesvaikude tootmise seadmed.

VKG Energia OÜ juhatusel liige Andres Veske väävlipiudimisseadme avamisel.

VKG Energia OÜ.

VKG Elektrivõrgud OÜ.

VKG Energia OÜ töötaja.

Infrastruktuuriettevõtted

VKG tunnustamine

Kui kõik eelnevad kontserni tootmisalad olid vahetult seotud kaupade- ja teenuste tootmisega, siis selles lõigus asuvate tütarettevõtete tegevus on rajatud teenuste pakkumisele teistele nii kontserni kuuluvatele kui ka väljaspool kontserni olevatele tootmisettevõtetele.

Suurte töökogemustega ettevõttena remondi- ja montaažiteenuste pakkumise alal on Viru RMT OÜ, mis on asutatud varem tegutsenud endise põlevkivikeemiakombinaadi remondi- ja montaažiosakonna baasil. Ettevõtte tegevusalaks on tehnoloogiliste seadmete remont ja teenindamine, metallkonstruktsioonide ja metalldetailide tootmine, montaažiteenuste osutamine, igasuguste konstruktsioonide remont ja paigaldus ning automaatikasüsteemide teenindamine VKG tütarettevõtetes. Alates 2003. aastast hakkas Viru RMT OÜ osutama teenuseid vee- ja kanalisatsioonivõrkude ehituse, automaatjuhtimissüsteemide projekteerimise ja tarkvara hooldamise ning väljatöötamise alal. 2008. – 2009. aastal oli Viru RMT üheks neljast peamistest Petroter tehase töövõtjatest, kelle ülesandeks oli kogu tehase automaatika ning põlevkivi etteandesüsteemi projekteerimine ning ehitus. Antud projekti elluviimine nõudis ettevõttelt ligi 10 alltöövõtja kaasamist ning kõik tööd olid lõpetatud 2009. aasta keskel.

Kontserni tütarettevõtte VKG Transport AS on üks Eesti suuremaid transpordiettevõtteid, mis osutab rahvusvahelisi ja riigiseseid auto- ja raudteetranspordi teenuseid logistika valdkonnas. VKG Transport ASi vaguniparki kuulub üle 1300 tsisterni heledate ja tumedate naftasaaduste ning keemiliste ainete vedudeks. Ettevõtte veab ohtlikke veoseid, teostab raudteevõrgu remonti ja hooldust, osutab kaubavedude ekspediitorteenuseid, samuti teenuseid raudtee veeremkoosseisu rentimise ja tsisternide pesemise alal.

VKG Elektrienergia AS (kuni 27.03.2007 kandis nime Narva Elektrienergia AS) kuulub VKG kontsernile alates 2006. aasta juulist ja pakub komplekselektriteenuseid (eelkõige elektrienergia valdkonnas) võrguettevõtjatele ja elektrivõrkude omanikele nii Ida-Virumaal kui ka kogu Eestis. Ettevõtte klientide hulka kuuluvad VKG Elektrivõrgud (endine Narva Elektrivõrk) ja VKG Energia. Kõige suuremateks ettevõtte klientideks on Sillamäe Sadam, Sillamäe SEJ, Sillamäe Naftaterminal ja muud ettevõtted, kellel on oma objektid sadama territooriumil või Sillamäe majanduslikus vabatsoonis, kus Narva Elektrienergia AS on peatöövõtjaks välise elektrivõrkude väljaehitamisel. Samuti tegutseb organisatsioon elektritööde alltöövõtjana muudel regionaalsetel ehitusobjektidel.

Viru Keemia Grupp ASi ja tütarettevõteteid on tunnustatud kokku 14 korral. 2009. a pälvis VKG Oil AS ettevõtluse peaauhinna: Eesti Parima Ettevõtte 2009. Ülevaade kontserni tunnustamisest:

1. "Ettevõtluse Auhind 2009" konkursi raames oli VKG Oil AS võitja auhinnakategoorias "Eksportöör 2009".
2. 2010. aasta algul sai VKG Ida-Virumaa aasta tegija tiitli
3. VKG Elektrienergia AS võitis 2009. aastal tiitli „Narva parim tööandja 2008“
4. "Ettevõtluse Auhind 2008" konkursi raames sai VKG Oil AS arvatud 3 parema ettevõtte hulka auhinnakategoorias "Innovaator 2008".
5. "Ettevõtluse Auhind 2008" konkursi raames sai VKG Oil AS arvatud 4 parema ettevõtte hulka auhinnakategoorias "Tööstusettevõtte 2008".
6. "Ettevõtluse Auhind 2007" konkursi raames oli VKG Oil AS võitja auhinnakategoorias "Tööstusettevõtte 2007"
7. "Ettevõtluse Auhind 2007" konkursi raames sai VKG Oil AS arvatud 5 parema ettevõtte hulka auhinnakategoorias "Tööstusettevõtte 2007".
8. "Ettevõtluse Auhind 2007" konkursi raames sai VKG Oil AS arvatud 5 parema ettevõtte hulka auhinnakategoorias "Eksportöör 2007".
9. "Ettevõtluse Auhind 2006" konkursi raames sai VKG Oil AS arvatud 5 parema ettevõtte hulka auhinnakategoorias "Piirkonna Edendaja 2006".
10. 2005 aastal saavutas Narva Elektrivõrk AS (praegu VKG Elektrivõrgud OÜ) III koha Kõike töötajasõbralikuma ettevõtte konkursis, kategoorias "Peresõbralikkus".
11. "Ettevõtluse Auhind 2005" konkursi raames sai VKG Oil AS arvatud viie parema ettevõtte hulka auhinnakategoorias "Innovaator 2005".
12. The Wall Street Journal Europe, märtsis 2004 nimetas AS Narva Elektrivõrk (praegu VKG Elektrivõrgud OÜ) Euroopa 10-ks paremaks tööandjaks 15 euroopa parimate tööandjate seas. Järelduse aluseks oli vastav ajakirja uuring.
13. "Parimad tööandjad - parimad tulemused" 2003/2004 aastal läbiviidud uuringu baasil sai Narva Elektrivõrk AS (praegu VKG Elektrivõrgud OÜ) "Suurepärase tööandja Eestis" tiitli.

Viru RMT juhatuse liige Juri Rõbakov.

VKG Transport AS vagunipark.

Viru RMT töötajad.

VKG Transport AS tsisternauto.

Priit Rohumaa Ida-Virumaa 2009. aasta tegija auhinnaga.

VKG Oil ASi juhatuse liige Nikolai Petrovitš võtab vastu parima ettevõtte auhinna.

Ettevõtluskonkursi konkursandid 2009.

VKG Oil ASi meeskond ettevõtluskonkursil.

Sotsiaalne vastutus

Kohtla-Järve linna ajalugu algab 1946. aastal, pisut rohkem kui 20 aastat pärast põlevkivi töötlemiskompleksi asutamist. Eelmise sajandi algul ümbritsesid tulevase linna territooriumi ainult väikesed külad ja talud, mis hakkasid piirkonda tööle tulevate spetsialistide tõttu ajapikku kasvama. Just tänu töötlevale tööstusele, mis tõmbas ligi uusi inimesi, ühinesid kõik tolle ajani eraldi olnud asulad ühte linna, mis hakkas kandma Kohtla-Järve nime. Sellest ajast saadik on Esimene Eesti Põlevkivitööstus, hiljem Lenini-nimeline Põlevkivitöötlemise kombinat, seejärel AS Kiviter ja Viru Keemia Grupp kandnud oma osa vastutusest piirkonna arengu eest.

Aastaid on Kohtla-Järve VKG põlevkivitöötlemiskompleks olnud piirkonna üks suurimaid ettevõtteid. Ka praegu on VKG maine hea ning ettevõtte on tööl nii piirkonna kui ka Eesti parimad spetsialistid. Aastatel 2006–2009 oli VKG keskmine palk suurem kui riigi ja regiooni keskmine, 2009. aastal oli kontserni palgafond üle 300 miljoni krooni.

Keskmine brutotulu	2006	2007	2008	2009
Eesti keskmine	9108	11 027	12 605	12 259
Ida-Virumaa keskmine	6740	8383	10 012	10 114
VKG keskmine	9344	11 400	13 049	14 051

Piirkonna arengu toetamine

VKG hariduse heaks

Üheks VKG prioriteetidest regioonis on haridus. VKG aitab kaasa põlevkivi-alase inseneri hariduse edendamisele nii riigi- kui ka kohalikul tasemel ja seda nii stipendiumite kui ka praktika-võimaluste abil. 2003-l aastal VKG asutas oma-nimelist stipendiumi Tallinna Tehnikaülikoolis. Alates 2005/2006 õppeaastast VKG alustas koostööd ka Tallinna Tehnikaülikooli Virumaa Kolledžiga (Kolledž asub Kohtla-Järvel). 2008. aastal pälvis VKG endale TTÜ „Kuldse Sponsorit tiitli“.

Möödunud majandussurutise ajal säilitas kontsern üle 90% oma töökohtadest. Tänu Petroteri tehase ehitusele olid raskel ajal tööga kindlustatud ka teised suured piirkonna ettevõtted. VKGs töötamisega või seda teenindavate ettevõtetega on seotud peagi iga Kohtla-Järve perekond.

Ükski organisatsioon ei saa eksisteerida ilma avalikkuse toetuseta. Seetõttu on üks VKG eesmärke olla täisväärtuslik partner oma töötajatele ja Kohtla-Järve elanikele. Enda töötajatele pakub VKG rohkelt soodustusi, mis on sätestatud VKG juhtkonna ja ametiühingu vahel sõlmitud kollektiivlepingus.

Kontsern hoiab ja arendab põlevkivitööstuse tavasid igal tasemel ja kõikides valdkondades. Igal aastal korraldatakse linna elanikele, veteranidele, kontserni töötajate lastele või teistele sihtrühmadele traditsioonilisi üritusi. Ettevõttesiseste traditsiooniliste ürituste eesmärk on hoida ja tugevdada juhtkonna ja töötajate suhteid.

Teiseks suureks sotsiaalse vastutuse alaks peab kontsern linna ja selle elanikke. VKG edendab mitut programmi erinevate valdkondade tegevuse soodustamiseks. Kõige rohkem on toetatud spordiühitust, kultuuri- ja lasteasutusi. Jõuludeks kogub VKG sponsordustaotlusi, et aidata piirkonna kõige nõrgemaid.

VKG toob jõulurõõmu

Jõulud on eriline, rõõmu ja ootusi täis aeg kõigi jaoks vaatamata eale, soole või tegevusvaldkonnale. Kuid osa inimesi vajavad just jõulude ajal erilist abi ja hoolitsust – need, kes vanaduse, haiguse või üksinduse tõttu ei saa täielikult pidu nautida. Selleks, et jõulud oleksid rõõmsamad, võtab VKG iga aasta detsembris vastu Kohtla-Järve linna ja valla laste- ja sotsiaalalaste kingitaotlusi.

Maailmameistri Heiki Nabi õnnitamine Tallinna Lennujaamas.

Kohtla-Järve linnaelanikud vastuvõtul VKGs.

2008. aasta Keemikute Päev.

Koolikellapidu.

Sotsiaalne vastutus

VKG kunsti heaks

VKG on veendunud Eesti põlevkivitööstuse vajalikkuses ja selle ilus.

Põlevkivitööstuse arengut ja muutusi läbi aegade näitavad kõige paremini VKG erakollektsioonis ja Põlevkivimuseumi omandis olevad maalid. VKG toetab Eesti ja eelkõige kohalikke kunstnikke ning tänu nende huvile põlevkivitööstuse vastu on VKG-l aastate jooksul kogunenud üpris mahukas kunstikollektsioon. Maalidega saab tutvuda aadressil www.vkg.ee.

VKG spordi heaks

VKG toetab kohalikke spordiühitust, mille nimekirjas on Alutaguse suusamaraton, Sinivoore motokross ja A. Talpase mä-

VKG initsiatiivid töötajate toetamiseks

1. Kollektiivleping

Ettevõtte ametiühingu ja juhtkonna vahel sõlmitud kollektiivleping on ettevõtte lisaalgatus oma töötajate toetamiseks. Praegune kollektiivleping kaotab oma kehtivuse 31.12.2011. Aastal 2008 kulus kontsernil kollektiivlepingu tingimuste täitmiseks 6,5 miljonit krooni, 2009. aastal summa ei muutunud. Juhatuse otsusega laienevad kõik kollektiivlepingus loetletud soodustused mitte ainult ametiühingu liikmetele, vaid ka kõikidele teistele ettevõtte töötajatele.

2. Korporatiivüritused

2008. aastal toimus VKG eestvedamisel juba kaheksandat korda linna keemikute päev. Põlevkivilinnale omane pidu, mis traditsiooni järgi toimub mai viimasel laupäeval, on mõeldud põlevkivitööstuse töötajatele ja nende perekondadele. Keemikute päeva kavas on kontsert, mitmekesised konkursid ja ettevõtetevahelised tegevused. Keemikute päev on kogu linna meelelahutusüritus, millest võtab osa mitu tuhat inimest. Koostöös linnavõimudega korraldas VKG juba kuudat aastat tööstusveteranide peo. VKGs kujunenud traditsiooni kohaselt toimub pidu 1. oktoobril Kohtla-Järve Kultuurimajas. Iga kord ootab veterane pidulik kontserdikava ja šampuselaud. Peost võtab osa üle 400 tööstusveterani.

President Arnold Rüütel Keemikute Päeval.

P. Kogermani nimelise doktorioõpe stipendiumi toetuslepingu allkirjastamine 2008.

lestusvõistlus maadluses. Kuigi VKG selgeks prioriteediks on maadlus, oleme läbi aegade toetanud ka jäähokit, malet, sumot ja teisi spordialasid. Peame seda tähtsaks spordi populaarsuse edendamisel linnelanike seas.

VKG kui kohaliku kultuuri edendaja

Veebruaris 2010 algas kontserni koostöö Ida-Virumaa suurima kultuuriasutuse Jõhvi Kontserdimajaga. Koostöö eemärgiks on pakkuda lastekodulastele ning piirkonna vähekindlustatud inimestele ja pensionäridele võimalust külastada kultuuriühitust soodustingimustel või tasuta, toetada kultuuriga seotud noortalgatusi ning suurendada maakonnas toimuvate festivalide arvu.

Augustis 2009 toimus VKG kooliesmikute pidu. Igal aastal õnnitleb kontsern ligi 50 last. Koolialguse pidu toimub VKGs juba üheksandat aastat ja on saanud traditsiooniliseks nagu veteranide päev ja keemikute päev.

3. Siseleht Viru Keemik

VKG üheks traditsiooniks on ka kombinaadi siseleht, mis hakkas ilmuma 1975. aasta algusest. Tol ajal ilmus ajaleht kakskeelse väljaandena korra kuus ja kandis nime Leninlane. Peale Leninlast muutus veel mitu korda nii lehe nimi kui ka kujundus. VKG siseleht nimega Viru Keemik ilmub iga kuu alates juulist 2001. Selle aja jooksul on avaldatud üle 80 ajalehenumbri.

4. Keemikute ametiühing

VKGs töötava keemikute ametiühingu liikmesorganisatsioonideks on nii kontserni tütarettevõtted kui ka teised linna keemiatööstused. Keemikute ametiühingusse kuuluvad VKG Oil AS, Viru RMT OÜ, VKG Energia OÜ, Viru Vesi AS, VKG Transport AS, VKG Resins AS, AS ISS Eesti, AS Nitrofert, AS Novotrade Invest. Keemiaettevõtete töötajate professionaalne ühing töötab alates 1948. aastast, mil sõlmiti ka esimene kollektiivleping. Alates 1974. aastast juhib ametiühingu tööd selle esimees Vello Pärnits.

VKG korraldatud veteranidepidu.

VKG kui kohaliku kultuuri toetaja.

Kontaktid

Viru Keemia Grupp AS

Juhatuse esimees Priit Rohumaa
Reg. nr. 10490531
Järveküla tee, 14
30328, Kohtla-Järve, Eesti
Telefon: + 372 334 2700
Faks: + 372 337 5044
E-post: info@vkg.ee
www: www.vkg.ee

VKG OÜ AS

Juhatuse esimees Nikolai Petrovitš
Järveküla tee, 14
30328, Kohtla-Järve, Eesti
Telefon: + 372 334 2727
Faks: + 372 334 2717
E-post: vkgoil@vkg.ee

VKG Transport AS

Juhatuse liige Raimond Niinepuu
Järveküla tee, 14
30328, Kohtla-Järve, Eesti
Telefon: + 372 334 2535
Faks: + 372 334 2719
E-post: transport@vkg.ee

Viru RMT OÜ

Juhatuse liige Juri Rõbakov
Järveküla tee, 14
30328, Kohtla-Järve, Eesti
Telefon: + 372 334 257
Faks: + 372 334 2718
E-post: rmt@vkg.ee

VKG Energia OÜ

Juhatuse liige Andres Veske
Järveküla tee, 14
30328, Kohtla-Järve, Eesti
Telefon: + 372 334 2852
Faks: + 372 332 7620
E-post: vkgenergia@vkg.ee

VKG Kaevandused OÜ

Juhatuse liikmed Margus Kottise,
Aleksandr Borovkov
Järveküla tee, 14
30328, Kohtla-Järve, Eesti
Telefon: + 372 334 2776
Faks: + 372 337 5044
E-post: vkgkaevandused@vkg.ee

VKG Elektrivõrgud OÜ

Juhatuse liige Marek Tull
Kerese 11
20309, Narva, Eesti
Telefon: + 372 71 666 01
Faks: + 372 71 666 00
E-post: vkgev@vkg.ee

VKG Elektrihitus AS

Juhatuse liige Andry Pärmpuu
Kerese 11
20309, Narva, Eesti
Telefon: + 372 716 6622
Faks: + 372 716 6600
E-post: elektrihitus@vkg.ee

